

Akčný plán

**ochrany vody v Chránenej vodohospodárskej oblasti
Žitný ostrov**

Jún 2023

Základné informácie o Akčnom pláne

Názov stratégie	Akčný plán ochrany vody v CHVO Žitný ostrov
Kategória stratégie	Akčný plán
Zadávatel' stratégie	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Gestor stratégie	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Koordinátor tvorby stratégie	Sekcia vôd Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky
Doba spracovania stratégie	02/2022 – 12/2022
Schvaľovateľ stratégie	vláda Slovenskej republiky
Zodpovednosť za implementáciu	vláda SR, MŽP SR, relevantné ústredné orgány štátnej správy, regionálna a miestna samospráva, súkromný sektor, občianska spoločnosť

Skratky

BAT	Best available techniques (najlepšie dostupné techniky)
ČOV	čistiareň odpadových vôd
EIA	hodnotenie vplyvov na životné prostredie (environmental impact assessment)
EF	Environmentálny fond
EO	ekvivalentný obyvateľ
EZ	environmentálna záťaž
CHVO	chránená vodohospodárska oblasť
IEP	Inštitút environmentálnej politiky
IPKZ	integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva SR
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
MVO	Mimovládne organizácie
NFP	nenávratný finančný príspevok
OP	ochranné pásmo
OP KŽP	Operačný program Kvalita životného prostredia
POR	prípravky na ochranu rastlín
RSV	rámcová smernica (EÚ) o vode
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SEA	hodnotenie vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie (strategic environmental assessment)
SIŽP	Slovenská inšpekcia životného prostredia
SVP, š.p.	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
ŠGÚDŠ	Štátny geologický ústav Dionýza Štúra
ŠHS	štátna hydrologická služba
ÚVZ	Úrad verejného zdravotníctva
VÚVH	Výskumný ústav vodného hospodárstva
VÚC	Vyšší územný celok
VV	verejný vodovod
VV, š.p.	Vodohospodárska výstavba, štátny podnik
VK	verejná kanalizácia

Obsah

1. Úvod	5
2. Hlavný cieľ	6
3. Legislatívne a administratívne predpoklady pre Akčný plán	7
4. Financovanie Akčného plánu	8
5. Špecifické ciele, opatrenia a indikátory	12
6. Implementačný rámec	22
7. Kľúčové výdavky na realizáciu Akčného plánu	24
8. Podkladové dokumenty	25

1. Úvod

Základným strategickým dokumentom pre spracovanie Akčného plánu ochrany vody v Chránenej vodohospodárskej oblasti (ďalej len „CHVO“) Žitný ostrov (ďalej len „Akčný plán“) je [Konceptia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050](#) (MŽP SR, 2022). Konceptia zdôrazňuje, okrem iného, potrebu zabezpečiť nadradenosť verejného záujmu ochrany vôd pri územnom plánovaní, vyhlasovaní nových a prehodnocovaní aktuálnych ochranných pásiem (OP) vodárenských zdrojov nad ostatnými záujmami. Využitie zdrojov pitnej vody a ochranných pásiem pre zásobovanie obyvateľstva má prioritu pred iným využitím územia (napr. ako stavebných pozemkov).

Potreba spracovať Akčný plán vyplynula z dlhodobu nedostatočne koordinovaného rozvoja územia spadajúceho do CHVO Žitný ostrov. Neprimerané využitie územia vzhľadom na jeho limity vytvára tlak na množstvo aj kvalitu vôd v území. Akčný plán je príspevkom k plneniu environmentálnych cieľov Smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (rámcová smernica o vode, RSV) – dosiahnutie dobrého stavu všetkých vodných útvarov. Všetky útvary podzemnej vody vymedzené v CHVO Žitný ostrov boli vyhodnotené v riziku nedosiahnutia dobrého chemického stavu do roku 2027 (Vodný plán Slovenska 2022 - 2027).

Vďaka vhodným prírodným a geologickým podmienkam Žitný ostrov predstavuje prírodnú „nádrž“ statických zásob podzemnej vody s akumuláciou vyše $15 \cdot 10^9 \text{ m}^3$. Voda v oblasti aluviálnych náplavov Žitného ostrova má dobrú kvalitu, je však veľmi zraniteľná. Nachádza sa v prostredí, kde sú sústredené významné hospodárske aktivity ovplyvňujúce kvalitu podzemnej vody. CHVO Žitný ostrov je jednou z desiatich chránených vodohospodárskych oblastí Slovenskej republiky podľa zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov. CHVO Žitný ostrov sa nachádza medzi hlavným tokom Dunaja (v súčasnosti jeho starým korytom) a tokom Malého Dunaja. CHVO Žitný ostrov rozlohou pokrýva okres Dunajská Streda, čiastočne zasahuje aj do okresu Galanta na severe a do bratislavského a seneckého okresu na severe a severozápade. V CHVO Žitný ostrov je zastúpených 165 katastrálnych území s počtom obyvateľov cca 195 000. Na kvalitu podzemnej vody v CHVO Žitný ostrov vplýva využívanie krajiny poľnohospodárskymi a priemyselnými činnosťami a masívnou urbanizáciou. Dominantnou hospodárskou činnosťou je využívanie pôdy na poľnohospodárske účely. Negatívny dopad na kvalitu vody má aj oblasť dopravy a výstavby. Pred prijatím zákona č. 305/2018 Z. z. sa povoľovala ťažba nevyhradených nerastov povrchovým spôsobom (štrk, piesok) v CHVO Žitný ostrov, pri ktorej dochádzalo k odkrývaniu hladiny podzemnej vody; niektoré povolenia sú stále v platnosti.

Akčný plán spracovala sekcia vôd Ministerstva životného prostredia SR (MŽP SR). Proces prípravy sa riadil Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií (uznesenie vlády SR č. 197/2017). Na tento účel boli vytvorené odborné skupiny zamerané na monitorovanie CHVO Žitný ostrov, ohrozenie kvality podzemnej vody v CHVO Žitný ostrov, systém rozhodovania a plánovania a analýza legislatívy. V každej odbornej skupine pôsobili odborníci a odborníčky rezortných organizácií MŽP SR a dotknutých ministerstiev (najmä MPRV SR, MV SR, MZ SR), resp. ich rezortných organizácií spolu so zástupcami orgánov verejnej (samosprávy, vyššie územné celky, okresné úrady), vodárenských spoločností a priemyselných prevádzok v CHVO Žitný ostrov. Súčasťou prípravy Akčného plánu bolo spracovanie podkladových materiálov, konkrétne Vstupná správa a Analýza problémov. Vo Vstupnej správe sú opísané najväčšie ohrozenia kvality a kvantity vody v CHVO Žitný ostrov, pričom boli využité výsledky monitorovania stavu vodných útvarov a využívania vody. Vstupná správa súčasne kriticky zhodnotila uplatňovanie legislatívnych a administratívnych nástrojov. Podkladom bolo aj zhodnotenie postupov v rozhodovaní štátnej a verejnej správy o využívaní CHVO Žitný ostrov. Druhou fázou spracovania Akčného plánu bolo definovanie a analýza problémov. Vstupná správa a Analýza problémov sú zverejnené na [webovej stránke MŽP SR](#). Okrem štruktúrovanej odbornej diskusie boli

využitie ďalšie participatívne formy. MŽP SR organizovalo dve konferencie (február a september 2022), tematické workshopy pre geologickú verejnosť (apríl 2022) a pre samosprávy v CHVO Žitný ostrov (jún 2022). Odborná a laická verejnosť sa mohla zúčastniť dotazníkového prieskumu mapujúceho problémy a výzvy v CHVO Žitný ostrov.

Opatrenia Akčného plánu smerujú k sprísneniu a zlepšeniu vymožitelnosti právnych predpisov pre účinnú ochranu podzemnej vody CHVO Žitný ostrov. Druhou úrovňou sú opatrenia, ktoré zefektívnia monitorovanie, využívanie výsledkov monitorovania na hodnotenie stavu vodných útvarov podzemnej vody a zdôraznenie potreby environmentálne zodpovedného prístupu k ochrane a využívaniu vody.

V procese prípravy Akčného plánu sa diskusie zaoberali aj otázkami, ktoré idú nad rámec zamerania samotného Akčného plánu – napríklad potreba vyvodzovať osobnú zodpovednosť, vrátane sankcií za zneužívanie postavenia v rozhodovacích procesoch, lepšie mzdové ohodnotenie pracovníkov vykonávajúcich štátnu vodnú správu, ochrana úradníkov pri rozhodovaní a pred nátlakom zo strany účastníkov konaní.

2. Hlavný cieľ

Hlavným cieľom Akčného plánu je, aby **kvalita a kvantita podzemnej vody Žitného ostrova ako najdôležitejšieho zdroja pitnej vody na Slovensku bola účinne chránená**. Preto sú navrhované preventívne opatrenia zamerané najmä na

- zabránenie alebo obmedzenie vstupu znečisťujúcich látok do podzemnej vody a na zabránenie zhoršenia stavu všetkých útvarov podzemnej vody,
- zvrátenie akéhokoľvek významného a trvalo vzostupného trendu koncentrácie znečisťujúcej látky, ktorý je spôsobený ľudskou činnosťou, za účelom postupného zníženia znečistenia podzemnej vody.

Kľúčové oblasti, pre ktoré sa navrhujú opatrenia v Akčnom pláne, boli identifikované v Analýze problémov. Ide o nasledovné oblasti/problémy:

- nadmerné využívanie a rozvoj územia ohrozujúce kvalitu a kvantitu vody v CHVO Žitný ostrov,
- nepodporujúce právne predpisy a slabá vymožitelnosť práva,
- nedostatočný informačný systém a prepojenie monitorovacích systémov,
- nedostatočné environmentálne povedomie a vzdelávanie odbornej a laickej verejnosti.

Na základe analýzy a stanovenej vízie boli navrhnuté špecifické ciele:

- udržateľné využívanie územia a jeho rozvoj,
- bezpečná pitná voda odoberaná v CHVO Žitný ostrov,
- znižovanie ohrozenia kvality podzemnej vody z lokálnych zdrojov znečistenia,
- spoľahlivý monitorovací a informačný systém,
- environmentálne zodpovedný prístup k ochrane a využívaniu vody.

Pre jednotlivé opatrenia pre každý špecifický cieľ sú uvedené ukazovatele, ktoré budú podkladom pre hodnotenie plnenia Akčného plánu. V prípade ukazovateľov, kde nie je známa východisková hodnota, je uvedený očakávaný trend vývoja (stúpajúci, klesajúci), pričom pri takomto type ukazovateľa je vo všetkých prípadoch uvažované s tým, že súčasťou opatrení budú aj príslušné kroky na zavedenie sledovania vývoja daného ukazovateľa.

Časový rámec Akčného plánu je členený na krátkodobé opatrenia (do jedného roku od prijatia Akčného plánu) a strednodobé opatrenia (do roku 2027). Tento časový úsek je zvolený z dôvodu termínu ukončenia tretieho plánovacieho cyklu podľa rámcovej smernice o vode. Plnenie Akčného plánu bude

vyhodnotenú v roku 2027. Opatrenia budú vyhodnotenú a následne podľa potreby zapracované do aktualizácie Vodného plánu Slovenska, resp. do plánovacích dokumentov v iných oblastiach (napr. odpadové hospodárstvo, environmentálne záťaž, územné plánovanie).

Opatrenia navrhnuté v Akčnom pláne je potrebné vnímať synergicky s opatreniami vyplývajúcimi z Koncepcie vodnej politiky do roku 2030, Vodného plánu Slovenska (2022 - 2027), Plánoch rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií (2021 - 2027), ako aj regionálnych koncepcií Bratislavského samosprávneho kraja a Trnavského samosprávneho kraja.

3. Legislatívne a administratívne predpoklady pre Akčný plán

Pri vstupe do EÚ sa Slovenská republika zaviazala plniť rámcovú smernicu o vode, ktorá bola do národnej legislatívy transponovaná do zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) (ďalej iba „vodný zákon“) a príslušných vykonávacích predpisov. Vodný zákon a príslušné vykonávacie predpisy definovali podmienky ochrany vody v oblastiach jej prirodzenej akumulácie a tvorby vymedzením chránených vodohospodárskych oblastí. Nedostatočne riešené odstraňovanie znečistenia, finančná náročnosť navrhovaných opatrení a roztrieštenosť monitorovacích systémov boli dôvodmi prijatia zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z.. V oblasti verejných vodovodov a verejných kanalizácií je to zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, ktorý určuje práva a povinnosti fyzických a právnických osôb ako aj pôsobnosť orgánov verejnej správy na úseku verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Ochranu podzemnej vody a zvlášť ochranu zdrojov vody určenej na pitné účely podporujú ďalšie právne predpisy, či už v pôsobnosti rezortu životného prostredia, ale aj v rezortoch zdravotníctva, pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, hospodárstva a investícií regionálneho rozvoja a informatizácie. Významnú úlohu v ochrane podzemnej vody plnia samosprávy, ktoré rozhodujú o využívaní územia a zabezpečujú verejnoprospešné služby pre obyvateľov obcí, najmä nakladanie s komunálnym odpadom, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadovej vody a nakladanie s odpadovou vodou zo žump.

Vstupná správa a Analýza problémov poukázali na skutočnosť, že i keď za posledné roky dochádza k výraznému posunu v sprísňovaní právnych predpisov, ktoré majú viesť k väčšej ochrane v CHVO Žitný ostrov, riziká naďalej pretrvávajú. Navrhované opatrenia sa preto budú dotýkať aj potreby revízie a novelizácie niektorých právnych predpisov.

Nedostatky boli zistené aj v oblasti vyhľadávania, monitorovania a evidovania zdrojov znečistenia podzemnej vody, kde administratívne, technické a odborné zabezpečenie závisí od alokácie verejných financií. Významným problémom je nedostatočné poznanie výskytu kontaminantov v rôznych hĺbkach podzemnej vody, chýbajúce (resp. nedostatočne využívané) modely prúdenia podzemnej vody a modely šírenia sa znečistenia z bodových zdrojov znečistenia (environmentálnych záťaží a i.) k zdrojom pitnej vody.

Úlohou Akčného plánu je aj upriamiť pozornosť na potrebu zvýšiť dodržiavanie právnych predpisov a vymožitelnosť práva. Dlhodobá prax ukazuje, že treba zlepšiť dôslednosť pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie rozvojových projektov, rozhodovacie a povoľovacie činnosti okresných úradov, samospráv a ministerstva v rámci štátnej vodnej správy a vodného plánovania, ako aj vydávanie posudkov k rozhodovacej činnosti. Nevyhnutnou súčasťou je kontrolná činnosť SIŽP, okresných úradov a súčinnosť s úradmi kriminálnej polície a orgánmi kontroly pri aplikácii chemických látok na poľnohospodárskej pôde na elimináciu environmentálnej protiprávnej činnosti.

4. Financovanie Akčného plánu

Sektor vodného hospodárstva je závislý od verejných zdrojov financií. Úlohou vlády SR je stabilizovať financovanie štátnych orgánov (štátna vodná správa na všetkých úrovniach) z hľadiska zabezpečenia personálnych zdrojov a materiálneho vybavenia pre výkon kvalitnej štátnej služby a verejnej služby, ako aj stabilizovať financovanie monitorovania stavu vodných útvarov a financovanie informačného systému. Dôležitú úlohu má MŽP SR pri vytváraní podmienok a nastavení priorít pre finančné schémy z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu. Rozpočtové možnosti štátneho rozpočtu obmedzujú realizáciu sanácie kontaminovaných území, ktoré ohrozujú kvalitu podzemnej vody, ako aj nových investícií vodárenskej infraštruktúry, resp. do rozvoja miest a obcí. **V roku 2021, MŽP SR schválil strategický dokument [Priorizácia investičných projektov v rezorte MŽP SR, ktorý určuje postup pri posudzovaní pripravovaných investícií s hodnotou vyššou ako 1 mil. EUR s DPH](#)**. Metodika má prispieť k zvýšeniu efektívnosti vynakladaných zdrojov lepším výberom projektov a lepšou alokáciou kapacít na ich prípravu, tak aby sa pripravovali prioritné a nepriorizovali pripravené projekty.

Financovanie Akčného plánu je zabezpečené v rámci alokácií schválených programových dokumentov finančných programov a výdavkov štátneho rozpočtu a nezakladajú nové vplyvy na štátny rozpočet a rozpočet verejnej správy.

4.1. Podpora Environmentálneho fondu

Environmentálny fond v rámci oblasti „ochrana a využívanie vody“ podporuje projekty na výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií najmä v menších obciach. Kritéria Environmentálneho fondu budú podliehať schválenej prioritizácii investičných projektov podľa metodiky MŽP SR. Každoročný počet žiadostí do oblasti verejných vodovodov a verejných kanalizácií predstavuje v priemere cca 1 mil. EUR. Pre obdobie rokov 2009-2018 bolo z Environmentálneho fondu pridelených 9,6 mil. EUR pre žiadateľov v CHVO Žitný ostrov, výška vyčerpanej dotácie bola 4,4 mil. EUR. Po prijatí zákona č. 305/2018 Z. z. nebol zaznamenaný nárast žiadostí. Environmentálny fond v období 2019-2020 schválil dotácie vo výške 972 tisíc EUR, vyčerpaná suma bola vo výške 842 tisíc EUR.

V auguste 2022 vyhlásil Environmentálny fond výzvu č. B-1/2022. Prednostne sa schvaľujú žiadosti dobudovania resp. vybudovania verejnej kanalizácie v CHVO Žitný ostrov a vybudovanie verejného vodovodu pre obce bez prístupu k pitnej vode a obce nachádzajúce sa na území s environmentálnymi záťažami.

Minimálna výška žiadanej dotácie je 501 000 EUR. Maximálna výška dotácie pre obce je 3 mil. EUR, v združeníach obcí je to 6 mil. EUR. Výška disponibilných zdrojov na jednotlivé oblasti podpory je daná výdavkovými možnosťami fondu schválenými zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok. Fond nemôže prevádzať prostriedky z jedného rozpočtového roka do ďalšieho.

Environmentálny fond zjednodušil proces podávania žiadostí, žiadatelia nemusia predkladať niektoré administratívne prílohy. Environmentálny fond tiež podporuje a spolufinancuje aj náklady na projektovú dokumentáciu do výšky 5 % celkových nákladov projektovej dokumentácie alebo do výšky 5% nákladov na verejné obstarávanie (max. do výšky 15 000 EUR). Na rozpočtový rok 2022 bola indikatívna alokácia zvýšená na 40 mil. EUR pre projekty v CHVO. **V ďalších rokoch je potrebné zachovať alokáciu 40 mil. EUR pre projekty v CHVO.**

4.2. Operačný program Kvalita životného prostredia (OP KŽP)

Významným zdrojom financovania projektov v oblasti ochrany vôd a ich využívania sú fondy EÚ. V programovom období 2014-2020 bolo zo zdrojov OP KŽP prioritou financovať opatrenia, ktorými Slovenská republika plní záväzky vyplývajúce zo smerníc EÚ v oblasti vodného hospodárstva. Špecifický cieľ 1.2.1. definuje podporu pre zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v

aglomeráciách nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov (EO). **Súčasne v rámci tohto cieľa sú podporované projekty infraštruktúry v oblasti vybudovania verejnej kanalizácie a čistenia odpadovej vody v CHVO, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemnej vody, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový. Alokované finančné prostriedky z programového obdobia 2014-2020 je možné čerpať do konca roku 2023.**

Na projekty výstavby stokovej siete a ČOV v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do CHVO s veľkokapacitnými zdrojmi podzemných vôd bola v júni 2018 vyhlásená výzva (výzva č. 43) na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného príspevku (NFP) s finančnou alokáciou 40,2 mil. EUR zo zdrojov EÚ, ku ktorým prislúchalo ešte spolufinancovanie zo zdrojov štátneho rozpočtu. Ako príklady žiadostí o NFP, ktoré boli doposiaľ v rámci výzvy č. 43 schválené, možno uviesť projekt „Žitný ostrov – región Gabčíkovo – odvedenie a čistenie odpadových vôd“ žiadateľa Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s. (výška NFP 19,7 mil. EUR), ktorý je zameraný na vybudovanie splaškovej kanalizácie Baka, Horný Bar, Jurová, Trstená na Ostrove a intenzifikáciu existujúcej ČOV v Gabčíkove. Ďalším je projekt „Kráľová pri Senci, Hrubá Borša, Kostolná pri Dunaji - Splašková kanalizácie a čistiareň odpadových vôd“ žiadateľa Združenie obcí - Kráľová pri Senci – Kostolná pri Dunaji - Hrubá Borša (výška NFP 20,9 mil. EUR).

V oblasti Žitného ostrova je situovaná aj obec Vrakúň, ktorá je súčasťou zoznamu aglomerácií nad 2 000 EO, na ktorú sa vzťahujú záväzky SR voči EÚ a získala podporu (výška NFP 7,97 mil. EUR) v rámci výzvy č. 69 zameranej na budovanie verejných kanalizácií, čistiarní odpadových vôd a súbežnú výstavbu verejných vodovodov v aglomeráciách nad 2000 EO.

V oblasti verejných vodovodov (špecifický cieľ 1.2.2.) je možné čerpať finančné prostriedky hlavne na zlepšenie kvality pitnej vody prostredníctvom intenzifikácie a modernizácie úpravni povrchových vôd pre veľkokapacitné zdroje. Indikatívna alokácia bola takmer 56 mil. EUR (zdroj EÚ). Do výzvy tohto zamerania sa nezapojili obce, resp. vodárenské spoločnosti v CHVO.

V menšej miere boli investície určené aj na výstavbu verejných vodovodov v prípade súbežného budovania verejnej kanalizácie v aglomeráciách nad 2 000 EO, na ktoré sa vzťahujú záväzky SR voči EÚ.

V rámci výzvy č. 43, ktoré je stále otvorená, po schválení Európskou komisiou návrhu zmeny OP KŽP na verziu 14.0 bude môcť byť podpora výstavby verejnej kanalizácie v CHVO Žitný ostrov v aglomeráciách do 2 000 EO rozšírená aj o podporu súbežnej výstavby verejných vodovodov.

4.3. Program Slovensko 2021 - 2027

Opatrenia v oblasti vodného hospodárstva sú dôležitou súčasťou podpory z fondov EÚ aj v programovom období 2021 – 2027. **Jednou z priorit Programu Slovensko 2021 – 2027 je dobudovanie kanalizácie v aglomeráciách nad 2 000 EO, na ktoré sa vzťahujú záväzky SR voči EÚ, ako aj budovanie infraštruktúry v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO na územiach prioritných najmä z environmentálneho hľadiska a súčasne aj budovanie vodovodov.** Pre CHVO Žitný ostrov je relevantný špecifický cieľ :

2.5 Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva, opatrenie

2.5.2. Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO so zameraním najmä územia prioritné z environmentálneho hľadiska mimo dobiehajúcich regiónov s vyčlenenou alokáciou cca 67,6 mil. EUR (zdroj EÚ). V rámci opatrenia 2.5.2 bude prioritne, na základe osobitnej alokácie finančná pomoc smerovaná na výstavbu stokovej siete a ČOV v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do CHVO, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemnej vody a ktoré smerujú k zamedzeniu ohrozenia kvality a kvantity podzemnej vody tak, aby nebolo ohrozené jej využívanie. Na výstavbu verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov a v

obciach do 2000 obyvateľov mimo tzv. dobiehajúcich regiónov (európska iniciatíva „catching up regions“) za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami je alokovaných cca 34,3 mil. EUR (zdroj EÚ).

Súčasťou Programu Slovensko 2021 – 2027 sú aj opatrenia zamerané na obnovu verejnej stokovej siete a ČOV v aglomeráciách nad 2 000 EO, ako aj na obnovu verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov, v rámci ktorých taktiež môžu byť podporené projekty CHVO. Aj poľnohospodárske subjekty budú môcť čerpať finančné prostriedky z Programu Slovensko na aktivity smerujúce k ochrane vody v CHVO Žitný ostrov.

Program Slovensko 2021 – 2027 bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 426/2022 z 28. júna 2022 a následne bol schválený zo strany Európskej komisie rozhodnutím č. C(2022)8557 z 22. novembra 2022. **V rámci špecifického cieľa FST č. 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková s prechodom na hospodárstvo s nulovými čistými emisiami uhlíka a odolná Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility je vyhradená priorita: znížiť znečistenie, najmä cez dekontamináciu znečistených území vrátane priemyselných areálov, riešiť fragmentáciu krajiny a rozrastanie miest, ako aj podporiť opatrenia vedúce k zlepšeniu kvality ovzdušia a jeho monitorovaniu, vrátane vybudovania nového informačného systému o emisiách. K zníženiu znečistenia, nielen v mestskom prostredí, môže významne prispieť aj sanácia environmentálnych záťaží (EZ) vykonávaná v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“.**

4.4. Program sanácií – alokácie pre riešenie EZ

Na riešenie EZ boli alokované finančné prostriedky z OP KŽP (programové obdobie 2014 - 2020) vo výške 222 mil. EUR a spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu vo výške 15 % (39,2 mil. EUR). V súlade so [Štátnym programom sanácie environmentálnych záťaží \(2022 - 2027\)](#) (uznesenie vlády SR č. 320/2022) bolo k decembru 2021 zmluvne zabezpečených 101 722 115 EUR (zdroje EÚ), čo predstavovalo 45,8 % z celkovej finančnej alokácie. Tieto prostriedky boli využité na prieskum, sanáciu a monitorovanie EZ (najmä v CHVO Žitný ostrov). V rámci OP KŽP sa realizuje aj Národný projekt – Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku s alokáciou 2,67 mil. EUR. Čerpanie bolo k decembru 2021 vo výške 30,4 %.

Na obdobie 2021 - 2027 bol schválený Program Slovensko 2021 - 2027, z ktorého bude možné realizovať prostredníctvom cieľa politiky 2 – Zelenšia, nízkouhlíková Európa, opatrenia 2.7.7. Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží s vyčlenenou alokáciou z Kohézneho fondu vo výške 239,12 mil. eur (zdroj EÚ). Právnické osoby alebo subjekty s účasťou štátu (železnice, SPP, Slovnaft, Elektrárenské spoločnosti) vytvárajú vlastné potenciálne zdroje krytia finančných výdavkov potrebných na odstraňovanie EZ na vlastných lokalitách.

Na dosiahnutie hlavných cieľov Akčného plánu je možné využiť financie z Programu Slovensko; Opatrenia 2.7.7

Kľúčové opatrenia financované z Opatrenia 2.7.7:

- *sanácia environmentálnych záťaží (ďalej len „EZ“). Sanačné práce budú realizované v zmysle systému prioritizácie EZ, ktorý vychádza z výsledkov prieskumu EZ s analýzou rizika a zohľadňuje parametre: citlivosť územia z hľadiska ochrany prírody, krajiny, vôd a jeho osídlenia (napr. z hľadiska hustoty obyvateľstva). Zohľadňujú sa aj informácie o znečistení v dôsledku EZ. Sanáciou EZ sa dosiahne odstránenie, resp. obmedzenie kontaminácie a s ňou súvisiace riziko na zdravie človeka a ŽP. Opatrenie bude vykonávané v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“*

a v súlade s pravidlami pre poskytovanie štátnej pomoci v prípade sanácie pozemkov subjektov zúčastňujúcich sa hospodárskej súťaže

- *Na identifikáciu konkrétnych metód sanácie EZ bude slúžiť vytvorenie inovačného a technologického klastra a chemicko-technologického centra. V súlade s prioritnou oblasťou 1-5 RIS3 sa tým vytvoria technologické možnosti na odstránenie existujúcich EZ*
- *realizácia prieskumu a monitorovania*

Od 1.1.2024 je možné využiť aj zdroje Environmentálneho fondu na financovanie projektov na podporu činností na dosiahnutie cieľov štátnej environmentálnej politiky, tzn. aj v oblasti environmentálnych záťaží.

4.5. Podpora poľnohospodárskych subjektov

MPRV SR v súlade s princípom partnerstva vypracovalo Strategický plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 – 2027, schválený vládou SR uznesením č. 94/2022. Ide o základný programový dokument spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ na podporu udržateľného rozvoja poľnohospodárstva, potravinárstva, lesného hospodárstva a vidieka prostredníctvom využitia zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka. Jedným zo špecifických cieľov je podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií.

Bolo stanovených niekoľko intervencií, ktoré sa vzťahujú na poľnohospodárske činnosti aj v CHVO Žitný ostrov, nasledovne:

- **Intervencia Ekologické poľnohospodárstvo (70.4), ktorá na výmere 270 tis. hektárov podporí úplné vzdanie sa používania chemických látok,**
- **Intervencia Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov (70.5) prispeje k ochrane podzemnej a povrchovej vody pred vyplavovaním živín do podzemných vôd vo vyhlásených oblastiach prirodzenej akumulácie povrchovej a podzemnej vody,**
- **Intervencia Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch (70.6) zabezpečí zníženie používania a závislosti od chemických látok v poľnohospodárstve,**
- **Intervencia Celofarmová ekoschéma (31.1) prispeje k zlepšeniu kvality a štruktúry ornej pôdy.**

Slovensko plánuje hektárovou platbou kompenzujúcou vyššie náklady a nižšie výnosy podporiť 75 500 hektárov (intervencia 70.5.).

V rámci Programu rozvoja vidieka (2014 – 2022) je vyhlásená podpora v rámci programu „Ochrana vodných zdrojov v CHVO Žitný ostrov“. Do programu sa na dobrovoľnosti môžu hlásiť podnikateľské subjekty hospodáriace na pôde v CHVO, pričom pre zapojených farmárov je hektárová kompenzačná platba určená vo výške 92 EUR/ha v chránených územiach.

5. Špecifické ciele a opatrenia a indikátory

5.1. Špecifický cieľ 1: Udržateľné využívanie územia a jeho rozvoj

Zhrnutie stavu

CHVO Žitný ostrov je obrovskou zásobárňou podzemnej vody a súčasne jednou z najúrodnejších poľnohospodárskych oblastí Slovenska. CHVO Žitný ostrov je exponovaná nadmerným nárastom počtu obyvateľov, pričom sa zvyšujú nároky na odber pitnej vody a vypúšťanie odpadovej vody. Súčasne sa zvyšuje potreba zabezpečenia likvidácie odpadu, zvyšujú sa nároky na zabezpečenie dopravnej infraštruktúry. V súčasnosti je 31 % obyvateľov v CHVO Žitný ostrov bez vybudovanej kanalizácie. Jestvujúci kanalizačný systém je na hranici životnosti s urgentnou potrebou rozšírenia kapacity, respektíve jeho modernizáciou. Súčasné využívanie CHVO Žitný ostrov naráža na prírodné limity. Základným nástrojom územného rozvoja je územnoplánovacia dokumentácia, ktorá však v súčasnosti v mnohých prípadoch nerešpektuje prírodné a hydrologické podmienky územia a ignoruje limity vodárenskej infraštruktúry. Nevyhnutnosťou pre ochranu vody je koordinované a sociálne udržateľné územné plánovanie na úrovni samospráv a vyšších územných celkov. Je potrebné jednoznačne formulovať postavenie orgánov štátnej vodnej správy v rámci územného plánovania.

Opatrenia pre cieľ 1

<u>Legislatívne úpravy</u> <ul style="list-style-type: none">• novelizovať zákon č. 305/2018 Z. z. (o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd), najmä:<ul style="list-style-type: none">- rozšíriť výpočet zakázaných činností o zákaz výstavby nových rodinných domov a bytových domov bez vybudovania a pripojenia sa na verejnú kanalizáciu;- zosúladiť termín prechodných ustanovení s vydaním nariadenia vlády SR vymedzujúcim hranice CHVO (§ 18),• V zákone č. 364/2004 Z. z. (vodný zákon)<ul style="list-style-type: none">- definovať ochranu podzemnej vody a povrchovej vody určenej na účely zásobovania pitnou vodou ako nadradený verejný záujem,- doplniť povinnosť pre vlastníka žumpy predkladať obci potvrdenie o odvoze odpadovej vody zo žumpy minimálne raz ročne.
<u>Rozvoj vodárenskej infraštruktúry</u> <ul style="list-style-type: none">• obnoviť a modernizovať vodársku infraštruktúru, ktorá zabezpečí správnu prevádzku kanalizačných systémov a zvýši kapacitu ČOV zohľadňujúc budúci rozvoj obcí, ako aj vytvorí kapacitu pre spracovanie splaškovej odpadovej vody zo žump,• zvýšiť alokácie verejných financií na dobudovanie verejných kanalizácií v CHVO a dobudovať kanalizačnú sieť a ČOV v obciach v CHVO Žitný ostrov.
<u>Zlepšenie manažmentu prevádzky VV a VK</u> <ul style="list-style-type: none">• znižovať investičný dlh vodárskych spoločností (nevzťahuje sa na nové developerské projekty),• zlepšiť pripravenosť samospráv a vodárskych spoločností pri predkladaní investičných projektov verejných kanalizácií s ohľadom na kapacitu ČOV pre budúce požiadavky,• zabezpečiť zápis ochranných pásiem vodovodného potrubia verejného vodovodu a potrubia verejnej kanalizácie a ČOV do katastrálnej mapy a príslušných listov vlastníctva.
<u>Územný rozvoj samosprávnych krajov</u> <ul style="list-style-type: none">• do územných plánov krajov definovať princípy pre novú zástavbu v záväznej časti a zapracovať najmä:<ul style="list-style-type: none">- opatrenia vyplývajúce z Vodného plánu Slovensko (najmä opatrenia eliminujúce možné znečistenie povrchových a podzemných vôd) v CHVO Žitný ostrov,

- vylúčiť nevhodné spôsoby využitia územia (vedenie línií ropovodu, priemyselná a živočíšna výroba ohrozujúca vodné zdroje, neregulovaná urbanizácia územia),
- v záväznej textovej časti uviesť povinnosť rešpektovať OP a nezmenšovať ich (napríklad kvôli developerskej zástavbe).

Územný rozvoj v obciach

- do územných plánov obcí zapracovať najmä
 - vymenovanie obmedzení činností v ochranných pásmach a v CHVO,
 - opatrenia eliminujúce možné znečistenie povrchových a podzemných vôd,
 - opatrenia na odvedenie vôd z povrchového odtoku, prípadne ich zadržiavanie,
 - vylúčiť nevhodné spôsoby využitia územia (vedenie línií ropovodu, priemyselná a živočíšna výroba ohrozujúca vodné zdroje, neregulovaná urbanizácia územia),
 - zmapovať významné krajinné prvky s vodozádržnou funkciou a podporovať ich zachovanie a rozširovanie,
 - posúdiť návrh rozvoja obce vo vzťahu na predmet ochrany CHVO Žitný ostrov, vrátane zmien a doplnkov územných plánov v rámci procesu strategického hodnotenia vplyvov dokumentácie na životné prostredie,
- v rámci povoľovacích procesov:
 - vyžadovať záväznosť záverečného stanoviska SEA a vyžadovať zodpovednosť pri rozhodovaní v územnom konaní o výnimkách a ich dôsledkoch za ohrozenie zdrojov pitnej vody,
 - rešpektovať pásmo ochrany vodovodného potrubia verejného vodovodu a pásmo ochrany potrubia verejnej kanalizácie (§ 19 zákona č. 442/2002 Z. z.) a hygienických pásiem ČOV (§ 19a zákona č. 442/2002 Z. z.),
 - povoľovať novú výstavbu len za podmienky vybudovanej verejnej kanalizácie a zabezpečeného primeraného čistenia odpadovej vody,
 - povoľovať stavby/činnosti s podmienkou zabezpečenia zadržiavania vody v území, obmedziť povoľovanie výstavby nepriepustných povrchov,
- uverejňovať na webovom sídle obce evidenciu žúmp, ich stavu a evidenciu kontroly odvozu odpadovej vody zo žúmp.

Iné

- vykonať analýzu počtu a kapacity ČOV a stanoviť kritéria na počet a kapacitu ČOV a stanoviť požiadavky na technológiu čistenia odpadových vôd,
- zjednodušiť proces podávania a spracovania žiadostí o dotácie/úvery z Environmentálneho fondu pre samosprávy (užívateľsky priateľský proces podávania žiadostí), kontrola výslednej realizácie, nie iba účtovných/finančných nákladov
- aktualizovať metodiku prioritizácie investícií MŽP SR pre návrh prioritných investícií v oblasti kanalizačných systémov s využitím poznatkovej bázy okresných úradov, inšpekcie a VÚVH,
- vypracovať a poskytnúť orgánom štátnej vodnej správy usmernenie o možnosti a podmienkach povoľovania domových čistiarní odpadových vôd v existujúcich bytoch a domoch.

Ukazovateľ plnenia/východisková hodnota	Cieľová hodnota/trend
Zmena legislatívy	novelizovaný zákon č. 305/2018 Z. z. (o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd) novelizovaný zákon č. 364/2004 Z. z. (vodný zákon)
Verejná kanalizácia v obciach v CHVO Žitný ostrov Východisková hodnota v roku 2020:	Rastúci počet úspešných projektov vybudovania verejnej kanalizácie, resp. modernizácie existujúcej.

<ul style="list-style-type: none"> • 42% obyvateľov v obciach veľkostnej kategórie do 2 000 obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu • 69% obyvateľov v CHVO napojených na verejnú kanalizáciu 	Dobudovanie kanalizačného systému a ČOV v 27 obcí Žitného ostrova
Evidencia a kontrola žúmp prostredníctvom dokladov o odvoze <i>Východiskový stav neznámy</i>	Evidencia 100 % vlastníkov žúmp 100 % vlastníkov žúmp pravidelne (minimálne raz ročne) vykonávať kontroly o odvoze odpadovej vody zo žúmp Transparentnosť: Evidencia žúmp a stav kontroly odvozu žúmp zverejňovaná na webových sídlach samospráv
Aktualizácia územného plánu kraja a obcí so zapracovaním ochranných pásiem a požiadaviek na funkčné využitie s dôrazom na ochranu podzemnej vody v CHVO v záväznej časti	Aktualizovaný územný plán Bratislavského samosprávneho kraja a Trnavského samosprávneho kraja. Premietnutie aktualizovaného územného plánu kraja do územných plánov obcí a miest v záväznej časti do konca roka 2027.

5.2. Špecifický cieľ 2: Bezpečná pitná voda

Zhrnutie stavu

Pre CHVO a pre ochranné pásma (OP) vodárenských zdrojov platia sprísnené podmienky, aby sa zabránilo prieniku znečisťujúcich látok do podzemnej vody, ktorá je určená na pitné účely. Vodárenským spoločnostiam sa zvyšujú náklady na úpravu a odstránenie znečistenia z odoberanej vody, ktorá je určená na pitné účely, prípadne musí dôjsť k odstaveniu vodárenského zdroja. Súčasný stav poukazuje na nedostatočné, nejednoznačné, resp. neskoré zapracovanie OP do územnoplánovacej dokumentácie a neakceptovanie OP vodárenských zdrojov pri povoľovacích procesoch. Tam, kde verejný vodovod chýba, sú obyvatelia odkázaní na individuálne zdroje vody (studne) bez adekvátnej úpravy vody a kontroly jej zdravotnej bezpečnosti.

Opatrenia pre cieľ 2

Legislatívne úpravy

- doplniť do zákona č. 305/2018 Z. z.
 - precizovať ustanovenia týkajúce sa bezodkladného informovania o prekročení limitných hodnôt ukazovateľov kvality pitnej vody v povrchovej a podzemnej vode a o povinnostiach orgánov štátnej a verejnej správy o informovaní obyvateľov o ohrození zdravia,
 - doplniť zákaz predĺžovania povolenia na ťažbu štrku, vydaného pred platnosťou zákona č. 305/2018 Z. z. (napr. z dôvodu nevyťaženia povoleného množstva),
 - precizovať obmedzenia o spôsoboch aplikácie biocídnych výrobkov,
 - precizovať na základe akej informácie a od akej inštitúcie obec poskytuje informácie obyvateľom obce,
- novelizovať vyhlášku č. 29/2005 Z.z. spresniť, precizovať a zosúladiť opis OP vodárenských zdrojov, mapových podkladov OP a zaviesť jednotnú evidenciu OP,
- vydať nariadenie vlády vymedzujúce hranice CHVO a zabezpečiť zápis do katastra nehnuteľností

<ul style="list-style-type: none"> aktualizovať strategický dokument „<i>Priorizácia investičných projektov v rezorte MŽP SR</i>“ tak, aby zohľadnil potrebu dobudovať verejný vodovod v obciach v CHVO Žitný ostrov v obciach, pre ktoré boli vydané zákazy úradu verejného zdravotníctva o používaní vody z individuálnych studní.
<p><u>Rozvoj vodárenskej infraštruktúry</u></p> <ul style="list-style-type: none"> dobudovať verejný vodovod v obciach v CHVO Žitný ostrov; prioritne v obciach, pre ktoré boli vydané odporúčania úradu verejného zdravotníctva nepoužívať vodu z individuálnych studní na pitné účely.
<p><u>Zlepšenie manažmentu prevádzky VV a VK</u></p> <ul style="list-style-type: none"> povinne poskytovať údaje o výsledkoch monitorovania pre účely hodnotenia kvality podzemnej vody v CHVO Žitný ostrov, uplatňovať prístup založený na manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou na celý dodávateľský reťazec od plochy povodia po miesto používania na vodovodnom kohútiku u spotrebiteľa, zabezpečiť zápis OP vodárnskych zdrojov do katastrálnej mapy a príslušných listov vlastníctva, pravidelne zverejňovať informácie pre obyvateľov o kvalite dodanej vody s jednoznačným, pre laickú verejnosť zrozumiteľným vysvetlením
<p><u>Povoľovacia činnosť stavebných úradov, samospráv a príslušných orgánov štátnej správy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> zabezpečiť kontrolný mechanizmus na plnenie povinnosti rešpektovať OP vodárnskych zdrojov vo všetkých stupňoch povoľovacích a vyjadrovacích procesov, evidovať domové čistiarnie odpadových vôd, pre ktoré boli vydané povolenia podľa § 21 a § 26 vodného zákona, evidovať a vydať povolenia na individuálne studne pravidelne kontrolovať prevádzku domových čistiární odpadových vôd.
<p><u>Posilnenie postavenia a činnosti príslušných orgánov verejného zdravotníctva</u></p> <ul style="list-style-type: none"> prostredníctvom webových sídiel príslušných orgánov verejného zdravotníctva uverejňovať aktuálne informácie o kvalite dodávanej pitnej vody na základe monitorovania úradov verejného zdravotníctva; informácie uverejňovať zrozumiteľným spôsobom pre laickú verejnosť prostredníctvom webových sídiel príslušných orgánov verejného zdravotníctva uverejňovať informácie pre obyvateľstvo, ktorí využívajú individuálne zdroje pitnej vody (domové studne) o zdravotných rizikách a dôsledkoch používania pitnej vody s nevyhovujúcou kvalitou.

Ukazovateľ plnenia/ východisková hodnota	Cieľová hodnota/trend
Podiel obyvateľov žijúcich na území CHVO Žitný ostrov s prístupom ku zdravotne bezpečnej pitnej vode Podiel obyvateľov zásobovaných pitnou vodou prostredníctvom VV v CHVO <i>Východisková hodnota v roku 2020: zásobovanie obyvateľov z VV v CHVO Žitný ostrov: 95% okres Senec, 82% okres Dunajská Streda 94% okres Galanta</i>	100 % 98 %
Zabezpečená informovanosť spotrebiteľov pitnej vody na webovej stránke príslušného orgánu verejného zdravia	Odkaz na webovej stránke príslušného orgánu verejného zdravia na zverejnené informácie pre spotrebiteľov pitnej vody

5.3. Špecifický cieľ 3: Znižovanie ohrozenia kvality podzemnej vody

Zhrnutie stavu

Všetky útvary podzemnej vody vymedzené v CHVO Žitný ostrov sú vyhodnotené v riziku nedosiahnutia viacerých environmentálnych cieľov do roku 2027. Zdroje podzemnej vody v CHVO Žitný ostrov sú vzhľadom na vysokú priepustnosť horninového prostredia a vysokú hladinu podzemnej vody ľahko zraniteľné. Toto riziko je významné z dôvodu výskytu množstva rôznych zdrojov znečistenia (environmentálne záťaže v smere prúdenia podzemnej vody do Žitného ostrova, skládky odpadov s nedostatočným riadením nakladania) a intenzívnej poľnohospodárskej činnosti a nedostatočne vybudovanej kanalizačnej siete. Masívna výstavba v Bratislave a jej okolí (mimo CHVO) spôsobuje zmeny prúdenia podzemnej vody a následné uvoľňovanie znečisťujúcich látok do podzemnej vody v smere prúdenia do CHVO Žitný ostrov, čo má negatívny dopad aj na kvalitu vody v CHVO Žitný ostrov.

Opatrenia smerujú k zamedzeniu šírenia zo starých environmentálnych záťaží, k predchádzaniu znečistenia, a kontrole stavu znečistenia.

Opatrenia pre cieľ 3

<u>Legislatívne úpravy</u> <ul style="list-style-type: none">• integrovať proces posudzovania výnimiek podľa §16a vodného zákona s hodnotením vplyvov na životné prostredie (zákon č. 24/2006 Z. z.).
<u>Zamedzenie šíreniu znečistenia do CHVO Žitný ostrov</u> <ul style="list-style-type: none">• zamedziť vstupu znečisťujúcich látok zo starých záťaží mesta Bratislava do CHVO Žitný ostrov – návrh hydrotechnologického riešenia,• spracovať nový návrh postupu sanácie environmentálnej záťaže vo Vrakuni,• zefektívniť verejné obstarávanie pre sanácie EZ,• aktualizovať metodiku prioritizácie investícií MŽP SR pre návrh prioritných investícií v EZ, prioritizovať EZ ohrozujúce kvalitu podzemnej vody v CHVO Žitný ostrov a zabezpečiť podmienky na ich odstránenie• vypracovať/doplniť metodiku pre posudzovanie environmentálnej škody na vode a zjednodušenie a zrýchlenie procesu identifikácie a odstraňovania environmentálnej škody,• v integrovaných povoleniach (IPKZ prevádzky) v CHVO uložiť povinnosť poskytovať údaje emisií do vôd z monitorovania do databázového systému zdrojov znečistenia,• v povoleniach prevádzok, ktoré nakladajú s nebezpečnými látkami uložiť povinnosť poskytovať údaje emisií do vôd z monitorovania do databázového systému zdrojov znečistenia• pre IPKZ prevádzky v CHVO Žitný ostrov určiť emisné limity pri uplatňovaní BAT tak, aby neboli presiahnuté environmentálne normy kvality.
<u>Poľnohospodárstvo</u> <ul style="list-style-type: none">• predchádzať znečisteniu podzemnej vody prípravkami na ochranu rastlín; pri aplikácii týchto prípravkov uplatňovať dobrú prax v ochrane rastlín,• zapojiť všetkých poľnohospodárov obhospodarujúcich pôdu v CHVO Žitný ostrov do programu „Ochrana vodných zdrojov v CHVO Žitný ostrov“ (Program rozvoja vidieka, MPRV SR),• podporovať nové technológie a precízne poľnohospodárstvo/ cielené používanie prípravkov na ochranu rastlín, zviditeľniť značkou kvality tie poľnohospodárske výrobky, ktoré sú vyrobené postupmi ochraňujúcimi kvalitu vody,• poskytovať údaje o aplikácii prípravkov na ochranu rastlín (POR) a hnojív podľa katastrov a pôdnych blokov pre hodnotenie znečistenia pochádzajúce z poľnohospodárstva,• zvýšiť podiel používania nízkorizikových POR,

<ul style="list-style-type: none"> aktualizovať zoznam zakázaných POR (s vysokým rizikom) a zoznam POR odporúčaných pre monitorovanie v pitnej vode.
<u>Odpadové hospodárstvo</u> <ul style="list-style-type: none"> zlepšiť systém vyhľadávania a odstraňovania nelegálnych skládok (napr. fotopasce), vyhodnotiť technický stav monitorovacích objektov skládok, ktoré prevádzkujú monitorovací systém skládok podporovať správne nakladanie s prázdnyimi obalmi od prípravkov na ochranu rastlín s cieľom ich následnej recyklácie.
<u>Kontrolná činnosť okresných úradov a inšpekcie</u> <ul style="list-style-type: none"> pravidelne kontrolovať subjekty zaobchádzajúce so znečisťujúcimi látkami, pravidelne kontrolovať koncentrované veľkochovy ošípaných, hovädzieho dobytku a intenzívny chov hydiny, ktoré nie sú v režime IPKZ prevádzok, kontrolovať činnosť golfových ihrísk a činností spojených s pestovaním trávnych kobercov, pre otváranie nových lokalít pre ťažbu štrku mimo CHVO Žitný ostrov dôsledne rešpektovať stanovisko SVP. š.p.
<u>Ostatné činnosti</u> <ul style="list-style-type: none"> vypracovať metodiku klasifikácie prípravkov na ochranu rastlín pre účel zaradenia do zoznamu zakázaných prípravkov na ochranu rastlín v CHVO sledovať kvalitu sedimentov a zabezpečiť ich odstraňovanie v prípade preukázania negatívneho vplyvu na kvalitu a režim podzemnej vody (Hrušovská zdrž), bezpečne revitalizovať/rekultivovať územia s odkrytou hladinou podzemnej vody z vyťažených nevyhradených nerastov, prehodnotiť vydané povolenia na ťažbu nevyhradených nerastov.

Ukazovateľ plnenia/ východisková hodnota	Cieľová hodnota/trend
Návrh hydrotechnologického riešenia na zamedzenie vstupu znečisťujúcich látok z environmentálnych záťaží do CHVO Žitný ostrov.	Vypracované a schválené hydrotechnologické riešenie
Počet útvarov podzemnej vody v dobrom chemickom stave.	Zlepšenie ukazovateľov kvality podzemnej vody vo všetkých útvaroch podzemnej vody.
Počet zapojených poľnohospodárov do Programu ochrany vody v CHVO Žitný ostrov <i>Východisková hodnota: 15 podnikateľských subjektov s výmerov cca 14 tisíc hektárov</i>	100% podnikateľských subjektov v rastlinnej a živočíšnej výrobe na území CHVO Žitný ostrov
Prevenencia a odstraňovanie nelegálnych skládok	Klesajúci počet nelegálnych skládok
Podiel používania nízkorizikových POR	Rastúci trend
Odstránenie sedimentov so zisteným vplyvom na kvalitu a režim podzemnej vody	100 %
Rekultivácia území s odkrytou hladinou podzemnej vody z vyťažených nevyhradených nerastov	Rastúci trend

5.4. Špecifický cieľ 4: Spoľahlivý monitorovací a informačný systém

Zhrnutie stavu

Monitorovanie vôd v CHVO Žitný ostrov zabezpečujú rezortné organizácie MŽP SR, prevádzkovatelia vodárenských spoločností a prevádzkovatelia priemyselných prevádzok. Vyhodnocovanie výsledkov monitorovania rezortných organizácií je komplikované, keďže údaje sú uchovávané v samostatných informačných systémoch, ktoré vzájomne nekomunikujú. Výsledky monitorovania realizované súkromným sektorom sa využívajú len v obmedzenej miere. Významnú úlohu v monitorovaní zohráva hodnotenie výsledkov. Do tohto procesu je potrebné zaviesť matematické modelovanie, ktoré nielenže umožňuje kvalitnejšie vyhodnotenie stavu vôd, ale pomáha aj pri odhade šírenia znečistenia z existujúcich zdrojov v rôznych časových intervaloch a pri rôznych scenároch. Spoľahlivý monitorovací systém musí rešpektovať zásady ochrany osobných údajov a dodržanie požiadaviek nariadenia EÚ 2016/679.

Opatrenia pre cieľ 4

Legislatívne zmeny

- doplniť do zákona č. 201/2009 Z. z. ustanovenia pre zjednodušenie majetkovo právneho vysporiadania pozemkov pod monitorovacími miestami ŠHS a prístupy k pozemkom pri výkone monitorovania, najmä
 - do § 9 doplniť odsek: „Orgány štátnej správy, verejnej správy a samosprávy sú bez zbytočného odkladu povinné Ústavu pri prevádzkovaní štátnej hydrologickej siete a meteorologickej poskytnúť potrebnú bezplatnú súčinnosť.“
 - do § 11 doplniť odsek: „Oprávnenia podľa odseku 2 písm. a) až c) sú vecnými bremenami viaznuciami na dotknutých nehnuteľnostiach. Návrh na vykonanie záznamu do katastra nehnuteľností podá Ústav v lehote do 90 dní od zriadenia pozorovacieho objektu štátnej hydrologickej alebo štátnej meteorologickej siete.“
 - doplniť oslobodenie od správnych poplatkov pre činnosti SHMÚ súvisiace s úkonmi a konaniami správnych orgánov; ide o správne poplatky spojené so stavebným konaním v súvislosti s objektami štátnej hydrologickej siete a štátnej meteorologickej siete, udeľovanie výnimky zo zakázaných činností podľa § 29 zákona č. 543/2002 Z. z. a ďalšie konania podľa tohto zákona – vjazdy a parkovanie, resp. prístup k pozorovacím bodom, údržba, prevádzka, zriaďovanie, rekonštrukcia a odstraňovanie pozorovacích bodov,
- v zákonoch č. 364/2004 Z. z., č. 305/2018 Z. z. a č. 39/2013 Z. z. doplniť, resp. precizovať, aby vo vodoprávných rozhodnutiach v CHVO bola určená povinnosť monitorovať a povinnosť poskytovať údaje do evidencie od priemyselných prevádzok a poľnohospodárov,
- vo vyhláške č. 418/2010 Z. z. precizovať ustanovenia týkajúce sa oznamovania a evidencie o vodách.

Technické riešenia

- rozšíriť monitorovanie vôd tak, aby umožnilo sledovanie, analyzovanie a vyhodnocovanie ukazovateľov kvality s rôznymi fyzikálno-chemickými vlastnosťami, konkrétne zahustiť štátnu hydrologickú sieť pre hlbšie horizonty podzemnej vody a doplniť jednotné monitorovanie relevantných parametrov pre povrchovú a podzemnú vodu,
- zaviesť kvalitatívny skrining organických znečisťujúcich látok s možnosťou následného kvantitatívneho stanovenia relevantných ukazovateľov do procesu monitorovania vôd,
- zabezpečiť pre potreby SHMÚ, VÚVH a ŠGÚDŠ použitie hydraulických a transportných modelov pre významné kontaminanty za účelom ich zaradenia do procesu optimalizácie monitorovacích sietí a hodnotenia výsledkov monitorovania; tieto modely sú vyvíjané, resp. už spracované externými odbornými firmami,

- zaviesť modelovanie ekologického zaťaženia (grafický výstup ohnisk a rozšírenia znečistenia vychádzajúci z dát z funkčnej monitorovacej siete, umožňujúci objektívnu a nezávislú prioritizáciu znečistenia),
- vytvoriť varovný systém s cieľom rozpoznávania negatívnych trendov v chemickom zložení podzemnej vody a včasnej indikácie zvýšených koncentrácií znečisťujúcich látok pomocou umelej inteligencie (autonómne výstupy na základe syntézy dát z monitorovacieho systému a modelu ekologického zaťaženia)
- prepojiť informačné systémy medzi relevantnými rezortmi a organizáciami.

Financovanie

- z Programu Slovensko a zo štátneho rozpočtu zabezpečiť stabilné a dlhodobé financovanie prevádzky monitorovacích sietí a výkonu monitorovania vôd podľa Rámcového programu monitorovania realizovaného rezortnými organizáciami MŽP SR,
- zabezpečiť financovanie zariadenia a prevádzky Informačného systému VODA.

Zlepšenie výkonu štátnej správy

- vytvoriť funkčný komunikačný systém medzi SHMÚ a okresnými úradmi pre evidovanie práv a povinností vyplývajúcich z vodoprávných rozhodnutí orgánov štátnej vodnej správy do Súhrnnej evidencie o vodách,
- vytvoriť funkčný komunikačný systém medzi SHMÚ, VÚVH a SIŽP pre poskytovanie výsledkov monitorovania vypúšťaných emisií do vôd a evidencie IPKZ prevádzok,
- poskytovať školenia o význame a spôsobe monitorovania, spôsobe využitia výsledkov monitorovania (štátna vodná správa aj samospráva).

Komplexný databázový systém zdrojov znečistenia, informačný systém

- vykonať analýzu existujúcich databáz zdrojov znečistenia a prepojiť čiastkové monitorovacie systémy, vytvoriť dátovú platformu pre zhromažďovanie a zverejňovanie výsledkov monitorovania jednotlivých monitorovacích subjektov,
- vypracovať postup zdieľania informácií o výsledkoch monitorovania všetkých subjektov, ktorým povinnosť monitorovania vyplýva zo zákona a/alebo vodoprávneho povolenia, a následne informácie využiť na hodnotenie stavu vôd spracovávaných za účelom implementácie RSV, súvisiacich smerníc EÚ a národnej legislatívy,
- vytvoriť funkčné prepojenie monitorovacích sietí na území CHVO Žitný ostrov s monitorovacou sieťou územia Bratislavy ako potenciálneho zdroja znečistenia (prepojenie na úrovni všetkých dostupných čiastkových monitorovacích systémov),
- odstrániť duplicitné reportovania výsledkov monitorovania,
- zabezpečiť prístup do informačného systému pre všetky orgány štátnej vodnej správy a inšpekcie,
- zabezpečiť systematický zber a centrálnu uloženie údajov týkajúcich sa prevádzok s nariadeným monitorovaním vôd v rámci povoľovacieho procesu, vrátane výsledkov monitorovania, ktoré eviduje SIŽP,
- zaviesť systém informovania verejnosti o ohrození kvality podzemnej vody.

Ukazovateľ plnenia/východisková hodnota	Cieľová hodnota/trend
Počet monitorovacích miest /Počet doplnených ukazovateľov	
<i>Východisková hodnota 195 miest odberov vzoriek (SHMU, VUVH, ŠGÚDŠ) v roku 2020</i>	250 monitorovacích miest
Vytvorenie a sprevádzkovanie jednotného a komplexného informačného systému VODA	Spustenie skúšobnej prevádzky

5.5. Špecifický cieľ 5: Environmentálne zodpovedný prístup k ochrane a využívaniu vody

Zhrnutie stavu

Vzdelávanie, veda a výskum sú základom, na ktorom sa dá budovať zmena postojov v spoločnosti k ochrane vôd. Súčasný nedostatok odborných kapacít, resp. ich odlev na všetkých úrovniach rozhodovania (štátna a verejná správa) je alarmujúci. Postavenie orgánov štátnej vodnej správy v rámci územného plánovania s dôrazom na informované rozhodovanie je potrebné posilniť. Vzhľadom na prenesený výkon štátnej správy v oblasti ochrany vôd (a ďalších zložiek životného prostredia) chýba vzdelávanie zodpovedných zástupcov samospráv. Absentuje prepojenie vedeckých a výskumných organizácií, vysokých škôl a odborníkov z praxe pri zvyšovaní vzdelávania a environmentálneho povedomia odbornej verejnosti. Aj od laickej verejnosti sa očakáva aktívny prístup a ich spoločná zodpovednosť za ochranu vôd. Absentuje efektívna komunikácia medzi samosprávou, okresnými úradmi a obyvateľmi o význame ochrany životného prostredia, ako aj zdravotných rizikách spojených so znečisteným životným prostredím. Výzvou je zabezpečiť kvalitnú environmentálnu výchovu a vzdelávanie oblasti ochrany vôd vo formálnom vzdelávaní na školách ako verejno-právnych komunikačných prostriedkoch (TV, rozhlas, webové stránky samospráv).

Opatrenia pre cieľ 5

<p><u>Odborné kapacity na okresných úradoch a inšpekcii</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Zabezpečiť stabilné financovanie a optimálne personálne obsadenie a zlepšiť technické vybavenie štátnej vodnej správy,• zabezpečiť stabilné financovanie a personálne obsadenie, zlepšenie technického vybavenia pre riešenie mimoriadneho zhoršenia kvality vody na SIŽP,• zaviesť systematický proces usmerňovania a zvyšovania právneho povedomia (metodicko-inštruktážne činnosti) pre zamestnancov štátnej vodnej správy na všetkých úrovniach,• vytvoriť systém varovania v prípade zistenia znečisťujúcej látky v intervenčných kritériách,• vytvoriť systém povinného vzdelávania zamestnancov okresných úradov,• vytvoriť systém viacročného tréningu a mentoringu na kontinuálne vzdelávanie pracovníkov okresných úradov spolu so zamestnancami rezortných inštitúcií.
<p><u>Odborne spôsobilé osoby prevádzky VV a VK</u></p> <ul style="list-style-type: none">• vypracovať metodické usmernenie týkajúce sa požiadaviek/podmienok na udelenie osvedčenia pre odborne spôsobilé osoby v súvislosti s prevádzkou vodárenskej infraštruktúry,• vypracovať metodické usmernenie pre orgány štátnej vodnej správy o náležitostiach rozhodnutia o OP, aby sa odstránila obsahová nejednotnosť vydaných rozhodnutí.
<p><u>Zlepšenie kvality rozhodnutí a výkon verejnej správy</u></p> <ul style="list-style-type: none">• sprísniť metodickú a kontrolnú činnosť okresných úradov pre prenesený výkon pôsobnosti obcí na úseku štátnej vodnej správy a v prípadoch, že obec neplní povinnosti vyplývajúce z § 63 (1) vodného zákona odobrať rozhodovacie kompetencie obce v CHVO.•
<p><u>Zvyšovanie environmentálneho povedomia</u></p> <ul style="list-style-type: none">• pravidelne uskutočňovať školenia pre poľnohospodárov o dobrej praxe (<i>best management practice</i>) v ochrane rastlín, o zneškodňovaní obalov z prípravkov na ochranu rastlín a o predchádzaní znečisteniu podzemnej vody prípravkami na ochranu rastlín;• na úrovni vyšších územných celkov vytvoriť regionálnu dotačnú schému pre environmentálne vzdelávanie pre zamestnancov obcí,• finančne podporiť schému MS SR a MV SR pre povinné vzdelávanie orgánov činných v trestnom konaní a sudcov v rámci environmentálnej kriminality,• podporovať vykonávanie stáže študentov vysokých škôl na orgánoch verejnej správy,

- finančne podporiť propagačnú, vzdelávaciu a osvetovú činnosť verejnoprávnych médií v oblasti ochrany vôd a zvlášť chránených vodohospodárskych oblastiach.

Ukazovateľ plnenia	Cieľová hodnota/trend
Počet zapojených inštitúcií a počet zamestnancov obcí a regiónu zapojených do vzdelávania	Rastúci trend
Počet pracovísk orgánov verejnej správy ponúkajúcich stáž pre študentov vysokých škôl	Rastúci trend
Počet školení pre poľnohospodárov v používaní POR	Minimálne dva krát ročne
Počet príspevkov/programov a reportáží o environmentálnej zodpovednosti k ochrane vôd v RTVS	Počet vysielacích hodín v prístupnom vysielacom čase pre mládež a verejnosť, vzdelávacích programov

6. Implementačný rámec

	Termín	Zodpovedný subjekt	Spolupracujúce subjekty	Zdroj financovania
Legislatívne zmeny				
Novelizácia zákona č. 305/2018 Z. z. - spresnenie zoznamu zakázaných činností, ustanovenie o určení poverenej osoby a spôsobe informovania	2024	MŽP SR	VÚVH, vodárenské spoločnosti	Štátny rozpočet
Novelizácia zákona č. 364/2004 Z. z. - určenie povinnosti monitorovať a poskytovať údaje do evidencie od prevádzok, ktoré nakladajú s nebezpečnými látkami a od prevádzok IPKZ, definovať ochranu podzemnej vody určenej za účely zásobovania pitnou vodou ako nadradený verejný záujem, spresniť povinnosti vlastníkov žump	2024	MŽP SR	vodárenské spoločnosti, VÚVH samosprávy	Štátny rozpočet
Zmena legislatívy upravujúcej posudzovanie vplyvov na životné prostredie – integrovať do hodnotenia vplyvov aj proces posudzovania výnimiek podľa čl. 4.7. rámcovej smernice o vode	2024	MŽP SR	VÚVH	Štátny rozpočet
Doplnenie zákona č. 201/2009 Z. z. o ustanovenia pre zjednodušenie majetkovo právneho vysporiadania pozemkov pod monitorovacími miestami ŠHS a oslobodenia od niektorých správnych poplatkov SHMÚ pre výkon činností spojených so správou monitorovacej siete	2024	MŽP SR	SHMÚ, MPRV SR	Štátny rozpočet
Novelizácia vyhlášky č. 29/2005 Z. z. – zosúladenie opisu OP vodárenských zdrojov a evidenciu OP	2024	MŽP SR	MZ SR, ÚVZ, vodárenské spoločnosti	Štátny rozpočet
Novelizácia vyhlášky č. 418/2010 Z. z. – ustanovenia týkajúce sa oznamovania a evidencie o vodách	2024	MŽP SR	SHMÚ, VÚVH	Štátny rozpočet
Vydať nariadenie vlády vymedzujúce hranice CHVO	2023	MŽP SR	VÚVH	Štátny rozpočet
Územné plánovanie				
Aktualizácia územných plánov regiónov a územných plánov obcí	2027	VÚC, samosprávy	Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR	Rozpočet verejnej správy
Metodické usmernenia				
Metodické usmernenie pre posudzovanie environmentálnej škody na vode a zjednodušenie a zrýchlenie procesu identifikácie a odstraňovania environmentálnej škody	2026	MŽP SR (VÚVH)	ŠGÚDŠ	Štátny rozpočet
Metodické usmernenie pre orgány štátnej vodnej správy o náležitostiach rozhodnutia o OP	2024	MŽP SR	MZ SR (ÚVZ)	Štátny rozpočet
Usmernenie pre orgány štátnej vodnej správy o možnostiach a podmienkach pre povolenia domových ČOV	2024	MŽP SR	VÚVH, okresné úrady	Štátny rozpočet

Revidovať metodiku pre prioritizáciu environmentálnych záťaží, ktoré ohrozujú kvalitu podzemnej vody v CHVO Žitný ostrov	2027	MŽP SR (SAŽP)	ŠGÚDŠ, IEP	Štátny rozpočet
Revidovať metodiku pre prioritizáciu budovania verejných vodovodov a verejných kanalizácií s dôrazom na CHVO Žitný ostrov	2027	MŽP SR (IEP)	VÚVH, SIŽP	Štátny rozpočet
Metodický postup a usmernenie o možnostiach čistenia žumpových vôd na nových ČOV vrátane plnenia nových požiadaviek na čistenie odpadových vôd vyplývajúcich z revízie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd (v príprave, očakávané prijatie v roku 2024)	2027	MŽP SR	VÚVH, AVS	Štátny rozpočet
Metodické usmernenie týkajúce sa požiadaviek/podmienok na udelenie osvedčenia pre odborne spôsobilé osoby v súvislosti so prevádzkou vodárenskej infraštruktúry	2024	MŽP SR	VÚVH, vodárenské spoločnosti	Štátny rozpočet
Metodické usmernenie na klasifikáciu prípravkov na ochranu rastlín pre ich zaradenie do zoznamu zakázaných prípravkov na ochranu rastlín v CHVO.	2025	MPRV SR	MŽP SR, VÚVH	Štátny rozpočet
Metodický postup zdieľania informácií o výsledkoch monitorovania všetkých subjektov, ktorým povinnosť monitorovania vyplýva zo zákona a/alebo vodoprávneho povolenia, a následne informácie využiť na hodnotenie stavu vôd spracovávaných za účelom implementácie RSV, súvisiacich smerníc EÚ a národnej legislatívy	2024	MŽP SR (SHMÚ)	VÚVH, SIŽP, OÚ, vodárenské spoločnosti	Štátny rozpočet
Organizačné zmeny				
Zjednodušenie procesu udeľovania dotácií z Environmentálneho fondu	2024	EF	MŽP SR	Štátny rozpočet
Personálne posilnenie SIŽP pre výkon kontrol a riešenie mimoriadnych situácií v CHVO	Ročne	MŽP SR	SIŽP	Štátny rozpočet
Informačný systém				
Dobudovanie, konsolidácia a prepojenie existujúcich informačných systémov do Informačného systému VODA	2027	MŽP SR	MZ SR, ÚVZ SR	Štátny rozpočet
Komunikácia, vzdelávanie				
Pravidelné informovanie obyvateľstva o kvalite dodávanej pitnej vody	Ročne	MZ SR	ÚVZ	Štátny rozpočet
Marketingová a komunikačná stratégia na zvýšenie povedomia verejnosti o význame a hodnote vody a význame CHVO Žitný ostrov	Ročne	MŽP SR	SAŽP	Štátny rozpočet, projekty s účasťou MVO

7. Kľúčové výdavky na realizáciu Akčného plánu

Na dosiahnutie cieľov Akčného plánu je potrebná realizácia nasledovných významných opatrení, ktoré vychádzajú z už schválených programových dokumentov a sú zabezpečené v rámci naplánovaných alokácií finančných zdrojov. Ide o finančné prostriedky v rámci Programu Slovensko 2021-2027, Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 – 2027 - II. Pilier, zdroje Environmentálneho fondu, samospráv a vodárenských spoločností. Preto tieto opatrenia nezakladajú nové vplyvy na štátny rozpočet a rozpočet verejnej správy.

Uvedená výška finančných prostriedkov na realizáciu týchto opatrení je odhadovaná a je v rámci príslušných alokácií.

1. Návrh hydrotechnologického riešenia na zamedzenie vstupu znečisťujúcich látok zo starých zátazí mesta Bratislava do CHVO Žitný ostrov

Termín: 2023 – 2027
Zodpovednosť: MŽP SR,
Spolupracujúce inštitúcie: ŠGÚDŠ, MH SR, MŠVVaŠ SR
Výška finančných prostriedkov: 10 mil. EUR
Zdroje financovania: Program Slovensko 2021-2027, EF

2. Dobudovanie kanalizácií a zvýšenie kapacity jestvujúcich ČOV a výstavba nových ČOV

Termín: 2023 – 2027
Zodpovednosť: samosprávy a vodárenské spoločnosti
Spolupracujúce inštitúcie: MŽP SR, EF
Výška finančných prostriedkov: 56 mil. EUR
Zdroj financovania: EF, Program Slovensko 2021-2027, vlastné zdroje samospráv a vodárenských spoločností

3. Vybudovanie verejného vodovodu v obciach, kde ÚVZ vydal odporúčanie nepoužívať vodu z individuálnych studní na pitné účely

Termín: 2023 – 2027
Zodpovednosť: samosprávy a vodárenské spoločnosti
Spolupracujúce inštitúcie: MŽP SR, EF
Výška finančných prostriedkov: bude určená na základe spracovaných dokumentácií predpoklad 25 mil. EUR
Zdroje financovania: Program Slovensko 2021-2027, EF, vlastné zdroje samospráv a vodárenských spoločností

4. Kompenzácia a investície poľnohospodárskych subjektov v CHVO

Termín: ročne
Zodpovednosť: MPRV SR
Spolupracujúce subjekty: SPPK, všetky poľnohospodárske subjekty v CHVO
Výška finančných prostriedkov: 1,2 mil. EUR
Zdroje financovania: Spoločná poľnohospodárska politika 2023 – 2027 - II. pilier (EPFRV)

5. Dobudovanie a prevádzka monitorovacích sietí a výkonu monitorovania vôd

Termín: ročne
Zodpovednosť: MŽP SR
Spolupracujúce inštitúcie: VÚVH, SHMÚ, SVP, š.p., ŠGÚDŠ, VV, š.p.
Výška finančných prostriedkov: 3,5 mil. EUR
Zdroje financovania: Program Slovensko 2021-2027,

6. Vytvorenie informačného systému VODA

Termín: 2027
Zodpovednosť: MŽP SR
Spolupracujúce inštitúcie: MIRRI, SHMU, VUVH, MV SR, SGUDS, RÚVZ
Výška finančných prostriedkov: 15 mil. EUR
Zdroje financovania: Program Slovensko 2021-2027

8. Podkladové dokumenty

Zoznam dokumentov vypracovaných za účelom prípravy Akčného plánu:

- Vstupná správa
- Analýza problémov

Dokumenty sú prístupné na webovej stránke MŽP SR: <https://www.minzp.sk/voda/chvo/akcny-plan-ochrany-vod-chvo-zitny-ostrov.html> spolu so zápismi a prezentáciami z verejných workshopov a konferencií.